

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/103/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213200885
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8213200885.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Novodvorská 994, 142 00 Praha, Česká republika, IČO: 01 411 641, právne zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: V. O., G.. XX.XX.XXXX, K. O. XXXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 192.700,88 CZK s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám sporu **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

III. Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 08.02.2013 sa domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 192.700,88 CZK spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 15.02.2009 do 30.06.2009, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 01.07.2009 do 31.12.2009, vo výške 8% ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 01.01.2010 do 30.06.2010, vo výške 7,75% ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 01.07.2010 do 30.06.2012, vo výške 7,50% ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 01.07.2012 do 31.12.2012, vo výške 7,05% ročne zo sumy 162.347,26 CZK od 01.01.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že žalovaná s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Česká spořitelna, a.s., IČO: 45 244 782, Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, Česká republika uzatvoril dňa 27.02.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX v znení Dodatku zo dňa 15.09.2018. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 150.000,00 CZK s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 12,03 % ročne. Žalovaná sa zaviazala splácať istinu úveru v pravidelných mesačných splátkach po 2.575,00 CZK, resp. 3.247,00 CZK. V zmysle bodu 9 Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade omeškania žalovanej so splatením jednej splátky po dobu dlhšiu než 3 mesiace alebo so zaplatením viac než dvoch splátok v dohodnutej dobe, má postupca právo požadovať splatenie celého zostatku úveru a príslušenstva. Celkový nedoplatok z predčasne ukončenej zmluvy ku dňu postúpenia pohľadávky 24.11.2009 predstavuje sumu vo výške 192.700,88 CZK, z toho istina je vo výške 162.347,26 CZK a splatný úrok vo výške 28.925,62 CZK a poplatkov vo výške 1.428,00 CZK. Žalobca má za nesporné, že medzi postupcom a žalovanou vznikol obchodný záväzkový vzťah podľa § § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník, na základe ktorého postupca poskytol v prospech žalovanej úver s úverovým limitom v dohodnutej výške a žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky za dohodnutých podmienok vrátiť a zaplatiť úroky. Z tohto záväzkového vzťahu vzniká povinnosť postupcu poskytnúť peňažné prostriedky v dohodnutej výške, čo aj urobil a žalovanej plniť ustanovenia zmluvy. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009 uzavretej

medzi postupcom Česká spořitelna, a.s. a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej.

2. Súdu sa postupom podľa § 106 ods. 1 písm. a) C.s.p. nepodarilo doručiť žalobu žalovanej na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky a zároveň podľa § 116 ods. 1 C.s.p. sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt žalovanej, preto postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. súd zverejnil dňa 30.07.2019 oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu, pričom po 15 dňoch od zverejnenia sa žaloba považuje za doručenú, a to aj vtedy, ak sa žalovaná o tom nedozvedela. Oznámenie o podanej žalobe bolo zvesené z úradnej tabule a z webovej stránky tunajšieho súdu dňa 15.08.2019. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

3. Podaním doručeným súdu dňa 12.03.2013 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778. Keďže žalobca podaním doručeným súdu dňa 06.02.2015 namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania, tunajší súd uznesením zo dňa 16.09.2015 č.k. 5C/103/2013-144 pripustil vstup vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 do konania na strane žalovanej. Na základe odvolania žalobcu bolo predmetné uznesenie tunajšieho súdu potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.02.2016 č.k. 21Co/18/2016-154.

4. Vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS podaním doručeným súdu dňa 21.02.2014 vznieslo námietku premlčania celej pohľadávky uplatňovanej žalobcom. Uviedol, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej na základe Zmluvy o úvere zo dňa 27.02.2008 finančné prostriedky, ktoré žalovaná nesplácala v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok. Z uvedeného dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť listom zo dňa 14.01.2009, kde vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy, čím sa stal celý zostatok úveru s príslušenstvom splatným dňom 15.02.2009. Žaloba bola doručená súdu dňa 08.02.2013, teda po uplynutí premlčacej doby.

5. Žalobca k podaniu vedľajšieho účastníka vo svojom podaní doručenom súdu dňa 18.08.2014 uviedol, že nárok uplatňovaný v žalobe nie je premlčaný, nakoľko k zosplateniu pohľadávky došlo dňom 15.02.2009 a žaloba bola podaná na súd dňa 08.02.2013. S poukazom na § 397 Obchodného zákonníka a čl. 29 Všeobecných obchodných podmienok Českej spořitelny, a.s. má za to, že na daný vzťah sa má aplikovať zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. S ohľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere v určitých smeroch pripustil aplikáciu Občianskeho zákonníka, táto sa v žiadnom prípade nemôže vzťahovať na posudzovanie premlčania, nakoľko predmetná zmluva je absolútnym obchodom a je potrebné poučiť úpravu Českého Obchodného zákonníka bez ohľadu na spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie o premlčacej dobe nie je ustanovením, ktoré smeruje k ochrane spotrebiteľa, a preto nie je možné pre otázku premlčania vyvodzovať použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Českého Obchodného zákonníka o premlčaní nie je ustanovením diskriminujúcim spotrebiteľa len preto, že premlčacia doba k uplatneniu práv zo zmluvy podľa Českého Obchodného zákonníka je dlhšia ako podľa Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní je ustanovením vyváženým vo vzťahu k obojstranným stranám, nejde o ustanovenie diskriminujúce spotrebiteľa vo vzťahu k veriteľovi v tom zmysle, že by v dôsledku aplikácie príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní povinnosti dlžníka mnohonásobne prevážili nad jeho právami. Zároveň mal žalobca za to, že námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom je uplatnená neoprávnenou osobou. S poukazom na § 93 ods. 2 O.s.p. a § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že v konaní má vedľajší účastník oprávnenia na všetky procesné úkony účastníka, koná však iba sám za seba. Nemôže teda robiť úkony, ktoré predstavujú dispozíciu s predmetom konania, lebo jeho úlohou je účastníkovi v konaní len pomáhať. Vedľajší účastník nemôže uznať nárok žalobcu, nemôže uzavrieť zmier a nemôže sám vzniesť námietku premlčania, preto nejde o úkon procesný, ale o úkon podľa hmotného práva. Subjektom, ktorý jej oprávnený uplatniť námietku premlčania je dlžník, resp. jeho právny nástupca a prípadne aj ich zástupca.

6. Uznesením zo dňa 29.05.2018 č.k. 5C/103/2013-200 tunajší súd rozhodol, že Okresný súd Bardejov nemá právomoc na konanie (I. výrok), konanie zastavil (II. výrok), stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania (III. výrok), medzi žalobcom a Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778 nepriznal nárok na náhradu trov konania (IV. výrok). Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.05.2016

č.k. 3Co/9/2019-271 zrušil uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 29.05.2018 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Súd vo veci nariadil viaceré pojednávania. Na pojednávaní konanom dňa 21.10.2014 vedľajší účastník poukázal na to, že v konaní ide o vec s cudzím prvkom a to z dôvodu, že žalobcom je spoločnosť, ktorá má sídlo na území ČR, žalovaná je občanom SR a zmluva o úvere bola uzatvorená na území ČR s občanom SR. Vzhľadom k tomu, je potrebné použiť na predmetný právny vzťah český právny poriadok a v tejto súvislosti poukázal na § 262 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvná strana, ktorá nie je podnikateľom, nesie zodpovednosť za porušenie povinnosti podľa Občianskeho zákonníka. Zároveň vzhľadom na existujúcu právnu prax poukázal na to, že názor aby s námietkou premlčania súhlasil aj dlžník je prekonaný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/122/2013 zo dňa 10.04.2014. Žalobca k vyjadreniu vedľajšieho účastníka uviedol, že ustanovenie § 262 Obchodného zákonníka v čase uzavretia zmluvy o úvere neplatilo. Následne v písomnom podaní doručenom súdu dňa 13.03.2015 zopakoval argumentáciu v zmysle svojho podania doručeného súdu dňa 18.08.2014. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Ústí nad Labem sp.zn. 69 IC 1303/2010, Vrchního soudu v Praze sp.zn. 69 ICm 1303/2010, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 32Cdo 1750/2010 zo dňa 31.10.2012.

8. Na pojednávanie nariadené na deň 17.10.2019, súd riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovanú, pričom na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalobcu. Žalovaná, ktorej predvolanie na pojednávanie bolo doručené fikciou doručenia podľa § 111 ods. 3 C.s.p., sa na pojednávanie nedostavila, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnila žiadnym podaním. Keďže boli splnené procesné podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti žalovanej, súd postupom podľa § 180 C.s.p. vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

9. Na pojednávaniach súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to: zmluvy o postúpení pohľadávok, prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenia o postúpení pohľadávky, zmluvy o úvere, dodatku k zmluve o úvere, všeobecných obchodných podmienok, výzvy dlžníkovi na zaplatenie dlhu, výpisu z účtu, výpisu z obchodného registra žalobcu a Českej sporiteľne, a.s., pokusu o zmier, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej podľa § 497 a nasl. Obchodníka medzi Českou spořitelnou, a.s. Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ: 45 24 47 82 ako bankou a žalovanou ako klientom vyplýva, že banka sa zaviazala klientovi poskytnúť peňažné prostriedky až do výšky 150.000,00 CZK tak, že ich vyplatí klientovi v hotovosti. Klient sa zaviazal splatiť úver pravidelnými splátkami 2.654,00 CZK vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca, pričom prvá splátka bude splatná dňa 17.03.2008. Za predpokladu jednorazového a okamžitého čerpania úveru ku dňu 26.02.2008 vo výške 150.000,00 CZK a dodržania podmienok splácania, bude posledná splátka vo výške 2.575,00 CZK splatná dňa 16.02.2015, ktorý je dňom konečnej splatnosti úveru. Z rovnakých predpokladov je celový počet splátok 84. Úroková sadzba predstavuje 12,03 % ročne po celú dobu trvania zmluvy o úvere. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje 13,21 %.

11. Podľa bodu 9 Zmluvy o úvere bola banka oprávnená požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom, ak klient je v omeškaní so splatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo so splácaním viac ako dvoch splátok v dohodnutej lehote.

12. Podľa čl. 29 Všeobecných obchodných podmienok Českej spořitelny, a.s., právne vzťahy medzi klientom a bankou na základe týchto VOP sa riadia právnym poriadkom Českej republiky.

13. Z Dodatku k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvoreného dňa 15.09.2018 vyplýva, že banka klientovi na jeho žiadosť povolila odklad platenia pravidelných mesačných splátok po 2.575,00 CZK za mesiace september 2008 až február 2009 tak, že klient takto odložené splátky zaplatí dodatočne počínajúc mesiacom marec 2009 až do zaplatenia celého zostatku úveru s príslušenstvom pravidelnými mesačnými splátkami zvýšenými o 672,00 CZK, t.j. 3.247,00 CZK splatnými k 15. dňu každého mesiaca.

14. Z výpisu z účtu vyplýva, že dňa 27.02.2008 žalovaná čerpala poskytnutý úver v plnej výške, t.j. 150.000,00 CZK.

15. Česká spořitelna, a.s. výzvou zo dňa 14.01.2009 vyzvala žalovanú k zaplateniu dlhu, keďže ku dňu 10.01.2009 mala pohľadávky po splatnosti. Vyzvala žalovanú k úhrade pohľadávky vo výške 816,00 CZK najneskôr do 14.02.2009 s tým, že ak v uvedenej lehote pohľadávku nezaplatí, stane sa celý zostatok úveru s príslušenstvom splatným dňom nasledujúcim po márnom uplynutí uvedeného termínu. Z výpisu z účtu vyplýva, že žalovaná vyššie uvedenú dlžnú sumu v určenej lehote nezaplatila, teda uplynutím vyššie uvedenej lehoty došlo k zosplateniu celého dlhu žalovanej zo zmluvy o úvere v zmysle vyššie uvedeného podania právneho predchodcu žalobcu.

16. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009 uzatvorenej medzi Českou spořitelnou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom vyplýva, že pôvodný veriteľ Česká spořitelna, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovanej zo zmluvy o úvere, vrátane jej príslušenstva, žalobcovi. V oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 07.04.2009 adresovanom žalovanej bolo uvedené, že ku dňu účinnosti postúpenia pohľadávky (1.12.2009 - čl. II. bod 1. zmluvy o postúpení pohľadávok) bol dlh vo výške 192.700,88 CZK, a to vrátane príslušenstva.

17. V danom sporovom konaní ide o konanie s tzv. cudzím prvkom, ktorý je daný stranami - žalobca je zahraničnou právnickou osobou so sídlom v Českej republike a žalovaná je štátnym občanom Slovenskej republiky s bydliskom na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že ide o konanie s cudzím prvkom, súd skúmal prvotne otázku právomoci súdu SR a následne rozhodného práva pre daný vzťah. V danom prípade súd posudzuje svoju právomoc a príslušnosť v zmysle ustanovení Nariadenia Rady č. 44/2001 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, keďže Slovenská republika a Česká republika sú členmi Európskej únie.

18. Podľa článku 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel 1), toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci.

19. Podľa článku 2 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

20. Podľa čl. 16 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

21. V tomto spore žalovaná ako spotrebiteľ má trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky, čo bolo uvedené aj v zmluve. Za tejto situácie je Okresný súd Bardejov príslušný rozhodnúť o podanej žalobe.

22. Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), ustanovenia tohto dohovoru sa uplatnia na zmluvné záväzky vo veciach s medzinárodným prvkom.

23. Podľa Kapitoly II článku 3 bodu 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy, alebo okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva, alebo len jej časť.

24. Súd sa ďalej zaoberal otázkou rozhodného práva pre zmluvné záväzky, ktoré je upravené nariadením Európskeho parlamentu a rady (ESS) č. 593/2008 zo 17.6.2008 (Rím I). Podľa článku 3 ods. 1, zmluva sa spravuje Právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Zmluva o úvere medzi stranami bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka Českej republiky, pričom podľa čl. 29 Všeobecných obchodných podmienok Českej spořitelny, a.s. sa právne vzťahy medzi klientom a bankou riadia právnym poriadkom Českej republiky. Vzhľadom na to, že medzi zmluvnými stranami došlo k voľbe rozhodného práva v rámci zmluvy o úvere, súd na zistený skutkový stav aplikoval právne predpisy platné v Českej republike (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere).

25. Podľa § 2 písm. a/ veta prvá, písm. b/, písm. c/ zákona č. 321/2001 Sb. (o niektorých podmienkach dojednávania spotrebiteľského úveru a o zmene zákona č. 64/1986 Sb.), pre účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom poskytnutie peňažných prostriedkov alebo odložená platba, napríklad vo forme úveru, pôžičky alebo kúpy prenajatej veci, za ktoré je spotrebiteľ povinný platiť.

26. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 321/2001 Sb., pre účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nejedná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a v ktorej prospech je spotrebiteľský úver dojednaný.

27. Podľa § 2 písm. c/ zákona č. 321/2001 Sb., pre účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti, alebo združenie takýchto osôb.

28. V zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník) touto časťou zákona sa riadia bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere (§ 497).

29. Podľa § 262 ods. 4 zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník) vo vzťahoch podľa § 261 alebo podriadených obchodnému zákonníku dohodou podľa odseku 1 sa použijú, ak nevyplýva z tohto zákona, alebo zo zvláštnych právnych predpisov niečo iné, ustanovenia tejto časti na obe strany; ustanovenia občianskeho zákonníka alebo zvláštnych právnych predpisov o spotrebiteľských zmluvách, adhézných zmluvách, zneužívajúcich klauzulách a iné ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa je však treba použiť vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá nie je podnikateľom. Zmluvná strana, ktorá nie je podnikateľom, znáša zodpovednosť za porušenie povinností z týchto vzťahov podľa občianskeho zákonníka a na jej spoločné záväzky sa použijú ustanovenia občianskeho zákonníka.

30. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

31. Podľa § 503 ods. 1 zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník) záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Pokiaľ lehota pre vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V dobe, kedy má byť vrátený zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné i úroky, ktoré sa ho týkajú.

32. Podľa § 504 zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník) dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, kedy bol o ich vrátenie veriteľom požiadany.

33. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy kúpne, zmluvy o dielo, prípadne iné zmluvy, pokiaľ zmluvnými stranami sú na jednej strane spotrebiteľ a na druhej strane dodávateľ.

34. Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy jedná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nejedná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania.

36. Podľa § 55 ods. 1 prvá veta zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) zmluvné dojednania spotrebiteľských zmlúv sa nemôžu odchýliť od zákona v neprospech spotrebiteľa.

37. Podľa § 55 ods. 3 zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) v pochybnostiach o význame spotrebiteľských zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

38. Podľa § 565 ods. 1 zákona č. 40/1964 Sb. (Občanský zákoník) ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

39. Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Sb. (Občiansky zákoník) právo sa premlčí, pokiaľ nebolo vykonané v dobe v tomto zákone stanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dovoľá dlžník premlčania, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 101 zákona č. 40/1964 Sb. (Občiansky zákoník) pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, je premlčacia doba trojročná a plynie odo dňa, kedy právo mohlo byť vykonané prvýkrát.

41. Podľa § 103 zákona č. 40/1964 Sb. (Občiansky zákoník) ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich splatnosti. Ak sa stane pre nesplnenie niektorej zo splátok splatným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

42. Podľa § 111 zákona č. 40/1964 Sb. (Občiansky zákoník) zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá na plynutie premlčacej doby vplyv.

43. Z vykonaného dokazovania súd považoval za preukázané a v konaní nebolo sporným, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Česká spořitelna, a.s. so žalovanou uzavrel dňa 27.02.2008 podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 150,000,00 CZK a žalovaná sa zaviazala úver uhrádzať spolu s príslušenstvom v 84 mesačných splátkach po 2.575,00 CZK a v zmysle dodatku zo dňa 15.09.2008 k zmluve o úvere vo výške 3.247,00 CZK. Nakoľko žalovaná neplnila svoju povinnosť splácať úver s príslušenstvom riadne a včas, veriteľ spoločnosť Česká spořitelna, a.s. pristúpil k zosplatneniu celého úveru k 15.02.2009. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.11.2009 došlo k postúpeniu pohľadávky spoločnosti Česká spořitelna, a.s. voči žalovanej z predmetnej úverovej zmluvy na žalobcu, pričom dlžná suma vyčíslená ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 192.700,88 CZK a pozostávala z istiny vo výške 162.347,26 CZK, úrokov vo výške 28.925,62 CZK a poplatkov vo výške 1.428,00 CZK.

44. Súd zastáva názor, že vzhľadom na povahu účastníkov Zmluvy o úvere je predmetný zmluvný vzťah vzťahom spotrebiteľským, keďže Česká spořitelna, a.s. ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrela predmetnú zmluvu so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka vzťahujúce sa k zmluve o úvere, zároveň je potrebné prednostne aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v zákone č. 40/1964 Sb. Občiansky zákoník, ako aj zákon č. 321/2001 Sb. o niektorých podmienkach dojednávania spotrebiteľského úveru a o zmene zákona č. 64/1986 Sb. Použitie Obchodného zákonníka prichádza do úvahy len v prípade, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Podľa § 55 odsek 3 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy. Spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom a má teda prednosť.

45. Z hľadiska princípu hospodárnosti konania sa súd v prvom rade musel vysporiadať s námietkou premlčania nároku uplatneného žalobcom podanou žalobou vznesenou vedľajším účastníkom - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS - vystupujúcim na strane žalovanej.

46. Žalobca v konaní namietal, že vedľajší účastník nie je oprávnenou osobou na vznesenie námietky premlčania. Súd sa však s touto argumentáciou žalobcu nestotožnil. Postavenie vedľajšieho účastníka v súdnom konaní upravoval Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016 v § 93, pričom podľa odseku 4 tohto ustanovenia mal vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Vychádzajúc z tohto ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vedľajší účastník bol v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony s výnimkou dispozície s konaním a s jeho predmetom, na ktoré je oprávnený výlučne účastník. Tieto úkony robí v prospech účastníka, ktorého v spore podporuje. Vznesením námietky premlčania k dispozícii s predmetom sporu nedochádza. Námietka premlčania predstavuje určitú formu obrany proti žalobe. Uplatnenie obrany proti žalobe je procesným právom účastníka konania a rovnaké právo musí mať v zmysle ustanovenia § 93 ods.

4 O.s.p. i vedľajší účastník, ktorý počas konania vystupuje na jeho strane. Na tom, že ide o právo procesné nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú rovnako námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy, teda aj námietka premlčania, nakoľko procesné právo uplatniť tieto námietky v konaní nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom, alebo len procesnom práve. Námietku premlčania nemožno považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený. K zhodnému právnomu záveru dospeli aj iné súdy, napr. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 26.11.2012 sp.zn. 8Co/114/2012, Krajský súd v Bratislave v rozsudku zo dňa 20.11.2014 sp.zn. 3Co/412/2012, Krajský súd v Prešove zo dňa 23.8.2012 sp.zn. 17Co/114/2012.

47. Z dokazovania vyplynulo, že Česká spořitelna, a.s. ako veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 15.02.2009 tak, ako to vyplýva z výzvy na plnenie zo dňa 14.01.2009 a ako tvrdil žalobca vo vyjadrení k námietke premlčania doručenom súdu dňa 18.06.2014. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Česká spořitelna, a.s. mohol už dňa 16.02.2009 uplatniť právo na zaplatenie záväzku žalovanej vyplývajúcej zo zmluvy o úvere žalobou na súde, pričom žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 08.02.2013. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami a vedľajším účastníkom spornými. Sporným bolo, či na premlčanie práva žalobcu voči žalovanej na zaplatenie dlhu vyplývajúcej zo zmluvy o úvere sa aplikuje 4-ročná premlčacia doba podľa Obchodného zákonníka, alebo 3-ročná premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka.

48. Súd má za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať 3-ročnú premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka. Ako už súd vyššie uviedol, zmluva o úvere je v Obchodnom zákonníku upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy. Obchodný zákonník v § 262 ods. 4 prvá veta za bodkočiarkou stanovuje, že ustanovenia občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a iné ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa je potrebné použiť vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá nie je podnikateľom. Na uvedené ustanovenie nadväzuje druhá veta predmetného ustanovenia, ktorá stanovuje, že zmluvná strana, ktorá nie je podnikateľom znáša zodpovednosť za porušenie povinností podľa občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k prvej vete § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka sú súdu známe rozhodnutia českých súdov, ktoré predložil samotný žalobca, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/16/2014 zo dňa 27.08.2015, v zmysle ktorých úprava premlčania v Občianskom zákonníku nie je tými ďalšími ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa, ktoré má na mysli uvedené ustanovenie. Tunajší súd má však za to, že na predmetnú úverovú zmluvu je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní podľa § 262 ods. 4 druhá veta. Žalovaná tým, že riadne a včas nesplácala poskytnutý úver, porušila ustanovenia zmluvy o úvere, na čo právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 15.02.2009, čím nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia doba ohľadne zaplatenie zosplatneného úveru. Ak má žalovaná ako spotrebiteľ znášať zodpovednosť za porušenie povinností podľa Občianskeho zákonníka, má súd za to, že žalobca ako veriteľ žalovanej musí svoje nároky spojené s porušením povinností zo zmluvy o úvere zo strany spotrebiteľa uplatňovať voči nej podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a teda aj vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101. Súd zdôrazňuje, že druhá veta § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka na rozdiel od prvej vety uvedeného ustanovenia za bodkočiarkou nevyžaduje, aby sa jednalo o ustanovenia Občianskeho zákonníka smerujúce k ochrane spotrebiteľa a súčasne, aby to bolo na prospech spotrebiteľa. Druhá veta § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka jednoznačne, bez akýchkoľvek podmienok či skúmania účelu ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. posudzovania ich prospechu ku spotrebiteľovi stanovuje, že spotrebiteľ znáša zodpovednosť za porušenie povinností zo zmluvy o úvere podľa Občianskeho zákonníka. Nemôže byť sporu o tom, že žalovaná porušila ustanovenia zmluvy o úvere, keďže úver riadne a včas nesplácala. Uvedené porušenie povinností zo strany spotrebiteľa viedlo veriteľa k zosplatneniu úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čím žalovaná stratila možnosť splácať úver v splátkach a teda niesla zodpovednosť za porušenie povinností jeho splácania v splátkach. Keďže žalovaná ani po zosplatnení úveru tento jednorazovo neuhradila, nesie zodpovednosť z tohto porušenia podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a to jednak ohľadne vzniku práva veriteľa požadovať úrok z omeškania, zároveň však musí veriteľ svoje nároky voči spotrebiteľovi vyplývajúce z porušenia zmluvných povinností uplatňovať voči spotrebiteľovi za podmienok stanovených Občianskym zákonníkom. Keďže Občiansky zákonník v § 100 a nasl. stanovuje, že právo sa premlčí pokiaľ nebolo vykonané v premlčacej dobe, bolo povinnosťou žalobcu uplatniť si nárok voči žalovanej vyplývajúci z jej porušenie povinností zo zmluvy o úvere v 3-ročnej premlčacej dobe podľa Občianskeho zákonníka.

49. V danom prípade veriteľ zosplatnil úver ku dňu 15.02.2009, teda dňom 16.02.2009 začala v zmysle § 101 v spojení s § 103 Občianskeho zákonníka plynúť trojročná premlčacia doba a táto uplynula dňa 15.02.2012. Veriteľ podal žalobu na súd dňa 08.02.2013, takže s poukazom na trojročnú premlčaciu dobu v zmysle § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka súd považoval právo veriteľa na zaplatenie žalovanej sumy za premlčané.

50. Z vyššie uvedených dôvodov mal súd za to, že pohľadávka uplatnená žalobcom v predmetnom konaní je premlčaná a vznesená námietka premlčania zo strany vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vystupujúceho na strane žalovanej dôvodná, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

51. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. V zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. má žalovaná voči žalobcovi právo na náhradu trov konania, keďže však zo spisu vyplýva, že žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

54. V priebehu konania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 a vzneslo námietku premlčania, ktorá viedla k zamietnutiu žaloby a rozhodnutiu súdu v prospech žalovanej. Vzhľadom na uvedené súd postupom podľa § 255 ods. 1 C.s.p. priznal Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).